

PREDGOVOR

Knjiga Narodna skupština Republike Srpske mr Dragana Golijana je cjelovita studija čija problematika većim svojim dijelom do sada nije svestrano i minuciozno teorijski obradivana. Ne samo izuzetno značajnom tematikom, nego i svojom nepobitnom aktuelnošću, ona prilično vjerno i uspješno odslikava državno-pravnu realnost Republike Srpske i to tako što centralni problem - Narodnu skupštinu, autor najprije izdvojeno i pregnantno sagledava i kritički analizira, a zatim, i u određenoj pravno-političkoj korelaciji sa drugim institucijama našeg ustavno-političkog sistema.

Predmetna materija je dosta sistematizovano i jasno elaborirana.

Strukturalno, knjiga ima četiri posebna odjeljka.

Prvi odjeljak posvećen je preglednom razmatranju nastanka i razvoja parlamenta i parlamentarizma uopšte.

Primjenjujući kao dominantne istorijski i komparativni metod, autor nastanak i funkcionisanje političkog predstavništva posmatra u prvom redu prateći njegov evolutivni put od antičkog, feudalnog i buržoaskog doba do savremenog, a zatim i kroz uporedni presjek osnovnih teorija o sistemu i organizaciji državne vlasti, posebno akcentirajući u svakoj od prikazanih teorija mjesto i ulogu zakonodavne komponente te vlasti. Kao "najvažnija institucija vlasti i demokratskog upravljanja", parlament može biti različito sastavljen i imati višestruku djelatnost, raznovrsne atribucije - pored zakonodavne, kao primarne, i neke druge, kao prateće, drugorazredne, o čemu autor, uvažavajući značaj i povezanost ovih pitanja sa prethodnim, ne propušta da govori.

U drugom dijelu se sumarno i precizno objašnjavaju i ocjenjuju glavni faktori i uslovi koji su doveli do konstituisanja Narodne skupštine Republike Srpske. Time je, po riječima autora, bio pravno ozvaničen "početak stvaranja nove srpske države". U tom smislu, svoju pažnju autor usredsređuje na sagledavanje svih uzroka koji su doveli do razbijanja državnog integriteta SFRJ, što je rezultiralo stvaranjem novih državnih zajednica, ali isto tako i na razmatranje državnog, društvenog i političkog stanja u tadašnjoj Bosni i

Hercegovini, potencirajući pri tom brojne međunarodne činioce čiji se uticaj u kreiranju svih tih zbivanja nikako ne može zanemariti.

Treći, najobimniji dio odnosi se na središnje, najvažnije pitanje predmetne problematike. Narodnu skupštinu Republike Srpske, njenu unutrašnju organizaciju, osnovnu ulogu i normativno koncipirane kompleksne odnose sa drugim državno-organizacionim oblicima autor, služeći se prevashodno metodologijom proučavanja bogate arhivske gradje, sadržajno i iscrpno razradjuje, provlačeći kroz svoje ukupno istraživanje osnovnu težu svog naučnog poduhvata - da Narodna skupština Republike Srpske nije nastala na uobičajen način, već derivatnim putem, odnosno pravnim nasljedstvom i to u izuzetnim društveno-političkim okolnostima.

U četvrtom, završnom odjeljku iznijeti su u nekoliko tačaka autorovi zaključni stavovi cjelokupnog teorijskog vidjenja i interpretiranja odabrane tematike.

Prof. dr. Mirjana Pažeković